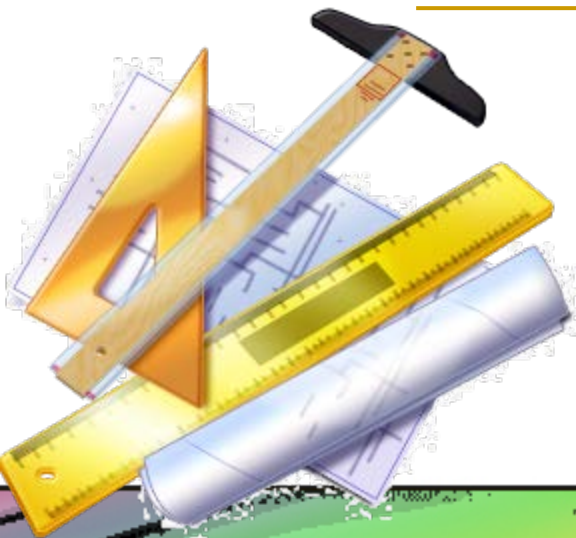

Regular Expression & Text Processing

Lecture 12

Yaowadee Temtanapat

เยาวดี เต็มชนาภัทร์

วัตถุประสงค์ของการเรียนในวันนี้

- ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ Regular Expression
 - สัญกรณ์ (Notation)
 - แพทเทิร์น (Pattern) ของ Regular Expression เพื่อจับคู่สายอักขระ
- ศึกษาการใช้งาน Regular Expression เพื่อการประมวลผลข้อความใน Java

Regular Expression

- **Regular Expression** คือ แพทเทิร์น (Pattern) สำหรับอธิบายรูปแบบของสายอักขระ (String, text)
 - ใช้เปรียบเทียบและจับคู่ (Match) ระหว่างแพทเทิร์นที่กำหนดกับสายอักขระใดๆ ว่าตรงกันหรือไม่
 - ใช้ในแยกส่วนประกอบของสายอักขระ เพื่อ
 - วิเคราะห์หรือค้นหาสายอักขระตามแพทเทิร์นในสายอักขระหนึ่งๆ
 - แก้ไขหรือสร้างสายอักขระ ให้มีแพทเทิร์นตามที่ต้องการ
- อาจเรียกย่อๆว่า **regex** (reg – ex)
- ประกอบด้วย
 - Symbol – สัญลักษณ์เพื่อใช้สร้าง Pattern
 - Metacharacters – กำหนดเป็นตัวแทนของอักขระประเภทต่างๆ
 - Quantifier – สัญลักษณ์บอกจำนวน
- ตัวอย่าง – [a-z]+ - จะตรงกับตัวสายอักขระตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป เช่น aaa, abc

Matching Symbols

- **.** – แทนตัวอักษรใดๆ 1 ตัวอักษร (ที่ไม่ใช่ $\backslash n$)
- **^** – แทนจุดเริ่มต้นบรรทัด
 - เช่น **^ab** จะตรงกับ **ab** ใน **abc** ได้แต่ไม่ตรงกับส่วน **ab** ใน **aab**
- **\$** – แทนจุดสิ้นสุดบรรทัด
 - เช่น **ab\$** จะตรงกับ **ab** ใน **aab** ได้แต่ไม่ตรงกับ **ab** ใน **abc**
- **ab** – ตรงกับตัวอักษร **ab**
- **[abc]** – ตรงกับอักษร **a b** หรือ **c**
- **[^abc]** – ตรงกับอักษรใดๆหนึ่งตัวที่ไม่ใช่ **a, b** หรือ **c** (**^**ใน **[** หมายถึง “not”)

Matching Symbols (ต่อ)

- **[a-d]** – ตรงกับตัวอักษรหนึ่งตัวอักษรตั้งแต่ a ถึง d
- **[a-zA-Z0-9]** – ตรงกับตัวอักษรหรือตัวเลขใดๆ หนึ่งตัว
- **[abc][xy]** – ตรงกับอักษร a หรือ b หรือ c ตามด้วย x หรือ y
- **ab|xy** – ตรงกับชุดอักษร ab หรือ xy
- สังเกตว่า
 - ถ้ามีแพทเทิร์นต่อกัน สายอักษรที่นำมา match จะต้องตรงกับแพทเทิร์นที่ต่อกันตามลำดับ
 - สัญลักษณ์ | ใช้ในการแยกแพทเทิร์นที่เป็นตัวเลือก

Metacharacters

- Metacharacters เป็นสัญลักษณ์ที่ถูกกำหนดมาให้แทนอักษรประเภทต่างๆ เพื่อความง่ายในการเขียนแพทเทิร์น เช่น
- **\d** – ตัวเลขใดๆ : [0-9]
- **\D** – อักษรใดๆที่ไม่ใช่ตัวเลข : [^0-9]
- **\s** – ตัวอักษร whitespace : [\t\r\n\x0b\r\f]
- **\S** – ตัวอักษรที่ไม่ใช่ whitespace : [^\s]
- **\w** – อักษรที่เป็น Word character : [a-zA-Z_0-9]
- **\W** – อักษรที่ไม่ใช่ word character : [^\w]
- **\b** – ขอบ (Boundary) ของคำ เช่น \bis\b ตรงกับ is แต่ไม่ตรงกับ is ใน island
- **\B** – ไม่ใช่ขอบของคำ

สังเกตว่าช่องว่าง (space)
ถือเป็นตัวอักษรใน regex

Quantifiers

- เป็นสัญลักษณ์เพื่อช่วยกำหนดจำนวนครั้งที่เกิดขึ้นของแพทเทิร์น
- X^* – เกิด X ตั้งแต่ 0 ครั้งขึ้นไป : $\{0, \infty\}$
- X^+ – เกิด X ตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป : $\{1, \infty\}$
- $X?$ – ไม่เกิด X เลยหรือเกิด 1 ครั้ง : $\{0, 1\}$
- $X\{n\}$ – เกิด X ขึ้นจำนวน n ครั้ง
- $X\{n,m\}$ – เกิด X ขึ้นตั้งแต่ n จนถึง m ครั้ง

Examples - 1

Pattern	Example Matches
[Mm]ary	Mary, mary
cat dog pig	cat, dog, pig
[a-zA-Z]\d\d	a23, S59, c30
\d{2}-?\d{4}-?\d{4} \d{2}-?\d{3}-?\d{4}	0834523490, 08-3435-1890, 025969120, 02-4561234, 93-234-5213
c.*t	cat, ct, cart, count
0[1-7]*	0, 01, 02, 013, 0753
a?b+	ab, bbbbbb, abb

Examples - 2

- **User Name** – ตัวอักษรหรือตัวเลข มี _ ได้ ตั้งแต่ 6-10 ตัว
 - `^[a-zA-Z0-9_]{6,10}$`
- **เลขฐาน 16** ในภาษา Java ขึ้นด้วย 0x หรือ 0X ตามด้วยตัวเลขอย่างน้อย 1 ตัว
 - `^0[xX][0-9a-f]+`
- **เลขฐาน 10** ในภาษาจาวา – ห้ามขึ้นด้วย 0 ยกเว้นค่า 0
 - `0|(^0)[0-9]*`

Quiz

- ถ้าให้ Text **bbbxyz**
- ผลของการจับคู่กับ **b*xyz** คือ ?
 - ☐ ตรง - b* จับ bbb แล้วถอยกลับ ไปจับแค่ bb เพื่อให้ตรงแพทเทิร์น
- ผลของการจับคู่กับ **b*?xyz** คือ ?
 - ☐ ตรง - b*? ค่อยๆจับ b เพิ่มทีละตัวจนเหลือ bxyz ให้ตรงแพทเทิร์นที่เหลือ
- ผลของการจับคู่กับ **b*+xyz** คือ ?
 - ☐ ไม่ตรง - เนื่องจาก b*+ จับ b ไปทั้งสามตัว bxyz ที่เหลือไม่สามารถจับคู่อักษรที่เหลือได้

การใช้ \ เพื่อ escape

- เนื่องจากบางตัวอักษรที่ใช้ใน regex มีความหมายพิเศษ ใน Java
 - เช่น `\b` ใน Java คือ backspace แต่ใน regex `\b` คือ ขอบของคำ
- ในการใช้ String literal ต้องเติม `\` เพื่อ escape ให้ Java เห็น `\` ใน `\b` เป็นเพียง `\`
 - เช่น ถ้าเขียน `"\b[a-z]"` จะได้สายอักษรที่ขึ้นด้วยตัว backspace
 - ต้องเขียนเป็น `"\\b[a-z]"` จึงจะตรงกับตัวหนังสือใดๆ a-z ขึ้นต้นคำ
- อาจใช้ `\\` ในการ escape สัญลักษณ์พิเศษอื่นๆ ของ regex เช่น
 - `.` หมายถึงตัวอักษรใดๆ ถ้าอยากได้ `.` ต้องใช้ `\\.`
 - ตัวอักษรอื่นๆ เช่น `[] {} () * + - ? ^ $ |`

String Methods ที่ใช้ regex

- `boolean match(String regex)`
- `String replaceAll(String regex, String replacement)`
- `String replaceFirst(String regex, String replacement)`
- `String[] split(String regex)`
- `String[] split(String regex, int limit)`
 - ถ้า limit มากกว่า 0 จะจับคู่ regex ให้ limit -1 ครั้ง ถ้า limit ≤ 0 จะจับคู่ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

Matching String Example

```
public class StringTester {  
    public static void main(String[] args) {  
        String [] input = {"173-23-2342",  
                           "1113232222",  
                           "456679087",  
                           "45667-9087",  
                           "1245-23-2354",  
                           "abs-23-s3fg",  
                           "123-32-4a23",  
                           "2123-25-233523"};  
        String pattern1 = "\\d{3}-?\\d{2}-[a-z0-9]{4}";  
  
        System.out.println("Testing Pattern: " + pattern1);  
        for (String s : input){  
            if (s.matches(pattern1))  
                System.out.println ( "\t" + s + " matches the pattern");  
        }  
    }  
}
```

Testing Pattern: `\d{3}-?\d{2}-[a-z0-9]{4}`
173-23-2342 matches the pattern
45667-9087 matches the pattern
123-32-4a23 matches the pattern

Replacing String Example

```
public class StringReplacer {  
  
    public static void main(String[] args) {  
        String names = "Obama Aladin Shisuka";  
        String patterns = "^a|i";  
        String newNames = names.replaceFirst(patterns, "E");  
        System.out.println("After replace first with E:" + newNames);  
        newNames = names.replaceAll(patterns, "E");  
        System.out.println("After replace All with E:" + newNames);  
    }  
}
```

After replace first with E:Obama AladEn Shisuka
After replace All with E:Obama AladEn ShEsuka

Splitting Example

```
public class Splitter {  
    public static void main(String[] args) {  
        String tester = "53;42 ;78 ;40; 9";  
        String pattern = "\\s*;\\s*";  
        String [] split1 = tester.split(pattern);  
        String [] split2 = tester.split(pattern, 3);  
        String [] split3 = tester.split(pattern, 0);  
        System.out.println("Split with no limit");  
        printArray(split1);  
        System.out.println("Split with limit = 3");  
        printArray(split2);  
        System.out.println("Split with limit = 0");  
        printArray(split3);  
    }  
    private static void printArray(String[] strings){  
        for (String s:strings){  
            System.out.println("\t " + s);  
        }  
        System.out.println("-----");  
    }  
}
```

Util.regex

- Java มีคลาสเพื่อทำงานกับ regex โดยเฉพาะ
 - Pattern และ Matcher จาก java.util.regex
- Pattern ใช้ในการคอมไพล์แพทเทิร์นที่เขียนด้วย regular expression - ไม่สามารถ new ได้ ต้องสร้างวัตถุจากเมทอด compile

```
Pattern p = Pattern.compile("[a-z]+");
```

- Matcher ใช้ในการจับคู่สายอักขระที่เป็นข้อมูลเข้ากับวัตถุ Pattern ที่คอมไพล์แล้ว
 - ไม่สามารถ new แต่สร้างได้เมื่อเรียก matcher เมทอดของวัตถุ Pattern

```
Matcher m = p.matcher("Now is the time");
```


เมท็อดของ Matcher

- `matches()` – คืนค่า `true` ถ้าแพทเทิร์นตรงกับทั้ง String ที่เป็น input
- `lookingAt()` – คืนค่า `true` ถ้าแพทเทิร์น ตรงกับส่วนเริ่มของ String ที่เป็น input
- `find()` – คืนค่า `true` ถ้าแพทเทิร์น ตรงกับส่วนใดๆของ String ที่เป็น input
 - ถ้าเรียกซ้ำไปเรื่อยๆ `find()` จะเริ่มหาต่อจากจุดที่เจอส่วนที่ตรงครั้งสุดท้าย ไปเรื่อยๆจนกว่าจะหมด จึงคืนค่า `false`
 - เมื่อคืนค่า `false` matcher จะล้างค่าตำแหน่งการค้นหา (`reset`) กลับไปที่จุดเริ่มต้นของข้อมูลเข้า
- `start()` – คืน index ตัวอักษรแรกของส่วนที่ตรงกับแพทเทิร์นที่เพิ่งเจอ
- `end()` – คืน index ตัวอักษรสุดท้าย + 1 ของส่วนที่ตรงกับแพทเทิร์นที่เพิ่งเจอ
- ถ้าเรียกใช้ `start` หรือ `end` ก่อนค้นหา หรือหาไม่เจอจะ `start` และ `end` จะ throw `IllegalStateException`

Example

```
public class RegexTest {  
    public static void main(String args[]) {  
        String pattern = "[a-z]+";  
        String text = " I love CS111 very much ";  
        Pattern p = Pattern.compile(pattern);  
        Matcher m = p.matcher(text);  
        while (m.find()) {  
            System.out.println("Found :" + text.substring(m.start(), m.end()) );  
        }  
    }  
}
```

```
Found :love  
Found :very  
Found :much
```

Example 2

```
public class RegexTest2 {  
    public static void main(String args[]) {  
        String pattern = ".*foo";  
        String text = "xfoooooxxxfoo";  
        Pattern p = Pattern.compile(pattern);  
        Matcher m = p.matcher(text);  
        String newText = "";  
        while (m.find()) {  
            System.out.println("Found :" + text.substring(m.start(), m.end()) );  
        }  
    }  
}
```

Found :xfoooooxxxfoo

สังเกตว่าการจับคู่ .* จะพยายามจับคู่กับ
ตัวอักษรให้ได้มากที่สุดก่อนแล้วค่อย
ถอยมาเพื่อให้ได้ตรงตามแพทเทิร์น

Capturing Groups

- เราสามารถใช้วงเล็บเพื่อแยกกลุ่มของ regular expression ได้ โดยที่ข้อมูลที่ตรงของแต่ละกลุ่มในแพทเทิร์นจะถูกเก็บแยกไว้ – Capturing Group
- เช่น `([a-zA-Z]*)([0-9]*)` จะตรงกับตัวหนังสือก็ได้ตามด้วยตัวเลขก็ได้
 - มีสองกลุ่ม กลุ่ม 1 คือชุดตัวหนังสือ กลุ่มที่ 2 คือตัวเลข
 - กลุ่มพิเศษกลุ่มที่ 0 เก็บชุดตัวหนังสือที่ตรงทั้งแพทเทิร์น
 - เช่น `letter05` – `group1 = letter`, `group2 = 05`, `group0 = letter05`
- การนับกลุ่มนับจากจำนวนของวงเล็บเปิดจากซ้ายไปขวา
 - `((A)(B(C)))`
1 2 3 4
`group0 = group1 = ((A)(B(C)))`, `group2 = (A)`, `group3 = (B(C))`, `group4 = (C)`

เมทีอด group ของ Matcher

- ใน Java ใช้เมทีอด group ของ Matcher เพื่อเข้าถึงข้อมูล capturing group
 - ทำหลังจากการ match หรือ find สำเร็จ
 - group(n) อ้างถึง capturing group ที่ n ตามกฎการนับ capturing group
 - อาจคืน null ถ้าแพทเทิร์นตรงแต่ capturing group ไม่ตรง
- ถ้าไม่มี match จะ throw IllegalStateException

Example – Name Formatter

```
public class RegexTest {  
    public static void main(String args[]) {  
        String pattern = " *([A-Z][a-z]+) *([A-Z][a-z]+) *;";  
        String text = "John Smith; Eearl Gray ; Harry Potter James Harriet; tim Cook; ";  
        Pattern p = Pattern.compile(pattern);  
        Matcher m = p.matcher(text);  
        String newText = "";  
        while (m.find()) {  
            System.out.println("Found :" + text.substring(m.start(), m.end()) );  
            newText = newText + m.group(2) + "," + m.group(1)+":";  
        }  
        System.out.println("New Text:" + newText);  
    }  
}
```

ตรวจ format ข้อมูลและ
กลับชื่อกับนามสกุล

```
Found :John Smith;  
Found : Eearl Gray ;  
Found : James Harriet;  
New Text:Smith,John:Gray,Eearl:Harriet,James:
```